

SELCAN TAŞCI

Tekirdağ Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gösteri ve yürüyüş gerçekleştirmek, herhangi bir konuda protesto hakkını kullanmak; demokratik bir ülkenin en temelden ve sıkı sıkıya savunması gereken düşünce özgürlüğü başlıklarından biridir.

Gösteri ve yürüyüş hakkının sınırları genel hatlarıyla Anayasamızın 34. maddesinde çizilmiştir. İlgili maddeye göre: “Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.”

Bu noktada kanuna riayet etmek ve tutarlılık göstermek son derece önemlidir. Elinde Türk bayrağıyla protesto hakkını kullanan ve suçu sabit olmayan, seçmiş olduğu belediye başkanının tutuklanmasını protesto etmek isteyenlere gösteri ve yürüyüşü hakkı tanınmazken ve sert müdahalede bulunulurken; bölücü terör örgütü ele başı Abdullah Öcalan’ın salıverilmesi talebiyle toplanılacağı açıkça ilan edilen ve 18 Ekim’de Diyarbakır’da gerçekleşen yürüyüşe engel olunmaması, bölücü başı lehine atılan sloganlara ve açılan posterlere rağmen yürüyüşün devamına izin verilmesi, yasaların uygulanışındaki keyfiyeti açıkça göstermektedir.

Tüm bu keyfiyetleri ortadan kaldırmak, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkına dönük ihlalleri tespit etmek ve tekrarlanmaması için gerekli tedbirleri almak üzere Anayasamızın 98. ve İçtüzüğümüzün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

Selcan TAŞCI
Tekirdağ Milletvekili

SELCAN TAŞCI

Tekirdağ Milletvekili

GEREKÇE

Demokratik hukuk devletinin en temel unsurlarından biri, vatandaşların düşüncelerini barışçıl yollarla ifade edebilme ve bu kapsamda toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahip olmalarıdır. Anayasamızın 34. maddesi, “Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.” hükmüyle bu hakkı güvence altına almıştır. Aynı maddede, söz konusu hakkın yalnızca milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık, genel ahlak ve başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla kanunla sınırlanabileceği belirtilmiştir.

Ancak son dönemde, bu anayasal hakkın kullanımına ilişkin uygulamalarda açık bir tutarsızlık ve keyfiyet gözlemlenmektedir. Terör örgütü PKK’nın elebaşı Abdullah Öcalan’ın salıverilmesi talebiyle 18 Ekim 2025’de Diyarbakır’da gerçekleştirilen yürüyüşte, bölücü başı lehine sloganlara ve terör örgütü lehine açılan pankartlara rağmen güvenlik güçlerinin yürüyüşün devamına izin vermesi dikkat çekicidir. Buna karşılık, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği’nin (TEMAD) hemen hemen aynı tarihlerdeki Ankara’da yapmak istediği suç unsuru içermeyen yürüyüşe izin verilmemiş, anayasal bir hakkın kullanımına yönelik açık bir engelleme ortaya çıkmıştır.

Seçilmiş belediye başkanlarının tutuklanmasını protesto etmek ve başkanlara destek vermek amacıyla vatandaşlar tarafından barışçıl şekilde gerçekleştirilen toplantı ve yürüyüşlerde, güvenlik güçlerinin orantısız müdahalelerine tanık olunmuştur. Oysa bu gösterilere konu olan siyasetçilerin yargılanma süreçleri halen devam etmekte olup, haklarında kesinleşmiş bir hüküm bulunmamaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu’na destek amacıyla düzenlenen ve herhangi bir şiddet unsuru içermeyen gösterilere katılan vatandaşlara yönelik müdahaleler de bu duruma örnek teşkil etmektedir.

Bir yanda terör örgütü propagandasına göz yumulurken, diğer yanda anayasal sınırlar içinde kalan demokratik tepkilerin engellenmesi, hukuk devleti ilkesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Bu tür uygulamalar, devletin vatandaşlarına yönelik tutumunun iktidar eliyle siyasi konjonktüre göre değişebileceği sonucunu doğurmakta; bu durum ise devlete duyulan güveni zedelemekte ve toplumsal güveni sarsmaktadır.

Bu nedenlerle; toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanımına ilişkin uygulamalarda görülen keyfiyetin ortadan kaldırılması, temel hak ve özgürlüklerin korunmasına yönelik standartların güçlendirilmesi, idarenin uygulama farklılıklarını tespit etmek adına Anayasamızın 98 ve içtüzüğümüzün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Burhanettin Kocamaz	Mersin	B. Kocamaz
Selçuk Türkçü	Bursa	_____
Ayşe Turker Top	Adana	A. T.
Orhan Beyaz	İstanbul	OB.
Metin Ergün	Muğla	M. Ergün
Şenol Şenat	Manisa	
Ridvan Uzun	Görsükale	R. Uzun
Mehmet Akalın	Edirne	M. Akalın
Hüseyin Kırkpınar	İzmir	H. Kırkpınar
Yüksel Arslan	ANKARA	_____
Yavuz Aydın	Trabzon	Y. Aydın
Turan Yalçın	Akşehir	T. Yalçın
Ömer Karakas	Aydın	Ö. Karakas
A. Setik Çirkin	Hatay	A. Setik Çirkin
Hakan Şen	Afyonkarahisar	H. Şen
M. Mustafa Gürbüz	Gaziantep	M. Mustafa Gürbüz
Erhan Usta	Samsun	E. Usta
Hasan Toktaş	Bursa	H. Toktaş
Burak Akburak	İstanbul	B. Akburak
Ahmed Esref Fakiobas	Ankara	A. Esref Fakiobas